# SCURTE CONSIDERAŢII PRIVIND TRAFICUL DE DROGURI

*Carmen-Elena ROȘU*
**CZU: 343.575:343.211** carmenelena.rosu@gmail.com

Printre problemele actuale cu care se confruntă comunitatea internaţională, trebuie evidenţiată în mod deosebit problema privind traficul de droguri. Actualitatea problemei date este condiţionată de creşterea exponenţială a numărului de persoane consumatoare de droguri, fapt ce provoacă îngrijorare în planul pericolului degradării speciei umane [1, p. 3]. Caracterul comercial şi organizat al traficului ilicit este dat de legea cererii şi ofertei şi de faptul că obţinerea unor profituri cât mai mari pe această cale este unicul scop al reţelelor de transport şi de vânzare a drogurilor. De-a lungul istoriei, fenomenul drogurilor a avut o evoluţie ascendentă, de la simpla folosire în scopuri medicale şi terapeutice, de către vindecători, în perioada antică, până la cultivarea, producerea şi comercializarea acestora de către reţelele infracţionale aparţinând crimei organizate, în perioada contemporană [2, p. 18].

Caracterul clandestin este ilustrat de faptul că cei care dirijează acest trafic sunt necunoscuţi pentru marea masă a traficanţilor de rând, camuflându-şi activităţile ilegale în anumite acţiuni permise de lege. Intermediarii în acest trafic sunt aleşi în functie de posibilităţile de deplasare pe care le oferă profesia sau calitatea lor uzând frecvent de identităţi false. Profiturile obţinute de pe urma afacerilor cu droguri sunt plasate, în general, în ţări ale căror bănci admit practicarea unor conturi bancare anonime şi le garantează secretul.

Luarea în considerare a riscului este o caracteristică, motiv pentru care itinerariile şi modurile de operare folosite variază în funcţie de anumite dificultăţi cunoscute sau prevăzute. Sunt preferate rute indirecte şi mai lungi, dacă prezintă mai multă siguranţă, intermediarii sunt schimbaţi, dacă pot fi descoperiţi. Prin urmare, producția și traficul ilicit de droguri reprezintă una din formele cele mai active de manifestare a crimei organizate transnaționale. Profiturile obținute din această activitate ilicită au făcut ca, pe lângă organizațiile mafiote tradiţionale, să apară zeci și sute de grupări și bande criminale care pun în prim-planul preocupărilor lor producția și traficul de droguri.

Ceea ce este îngrijorător este faptul că, în unele ţări, aceste activităţi au loc sub privirile ingăduitoare ale autorităţilor, context în care organizațiile criminale posedă mii de hectare de pământ arabil pentru culturile de plante opiacee, angajați pentru procesul de fabricare a drogurilor, grupuri de protecţie, specialiști în domeniul chimiei, informaticii, economico-financiar și o întreagă logistică în acest sens. În Asia și America Latină, banii obținuți din vânzarea drogurilor ilicite sunt folosiți la achiziţionarea armelor și la sprijinirea războiului și a rebeliunii.

Odată cu dezvoltarea societății, producția și consumul de droguri au cunoscut o explozie extraordinară: în primul rând, intuind posibilitatea de câștig fără muncă și

exploatând slăbiciunile umane, tot mai multe persoane au ales să se implice în afacerea traficului de droguri şi în al doilea rând, vechile locuri geografice unde se cultivau plante din care se obțineau drogurile, au atras atenția traficanților, care le-au acaparat, transformându-și activitățile în unele organizate şi bine puse la punct.

În prezent, există trei centre distincte de producție a opiaceelor care aprovizionează trei piețe principale, și anume:

- Afghanistanul, care aprovizionează țările învecinate, Orientrul Mijlociu, Africa și, în mod deosebit, Europa;

- Myanmar-Laos, care furnizează opiacee țărilor învecinate (în special Chinei) și continentului Oceania (în principal Australiei);

- America Latină (Columbia, Mexic, Guatemala și Peru) care aprovizionează America de Nord, în mod deosebit – SUA.

Mafia drogurilor din Afganistan şi restul republicilor din Asia Centrală se identifică printr-un caracter exclusiv familial sau etnic al rețelelor criminale:

- **Rețelele naţionale**, al căror rol pe piață constă în cumpărarea opiaceelor de la fermieri şi vânzarea lor cumpărătorilor internaţionali.

- **Organizațiile criminale transnaționale**, care pe lângă faptul că stochează drogurile în Afganistan, le depozitează în centre regionale diferite (precum Osh, Shymkent şi Samarkand), unde se implementează din ce în ce mai multe laboratoare clandestine.

- **Grupările armate nestatale şi grupările teroriste** (talibanii, Al-Qaeda şi Mişcarea islamică din Uzbekistan). Acestea sunt comandate de „*lorzi ai războiului*”, persoane cu experiență în derularea unor războaie civile. Ei domină comerţul cu drogurile în două modalităţi: prin colectarea taxelor de la cultivatorii locali sau de la traficanții care tranzitează teritoriul lor şi prin controlul procesului de fabricare a drogurilor în laboratoarele clandestine.

Prin urmare, legătura cu mediile criminale este o caracteristică importantă a traficului ilicit de droguri. Sunt foarte multe cazurile în care traficanţii de droguri au legături cu bande organizate specializate în exploatarea prostituţiei, a jocurilor clandestine, precum şi în falsificarea şi plasarea de monedă falsă. Pe de altă parte, foştii specialisti ai hold-up-urilor ori proxenetii se reconvertesc în traficanţi de droguri.

Traficul individual este o altă caracteristică a traficului de droguri. Numeroşi indivizi originari din zonele producătoare de droguri efectuează pe cont propriu transporturi de mici cantităţi de drog, în special frunză şi răşină de cannabis şi substanţe psihotrope.

De-a lungul istoriei, fenomenul drogurilor a avut o evoluţie ascendentă, de la simpla folosire în scopuri medicale şi terapeutice de către vindecători, în perioada antică, până la cultivarea, producerea şi comercializarea acestora de către reţele infracţionale aparţinând crimei organizate, în perioada contemporană. Toate aceste activităţi ilegale de cultivare, producere, fabricare, depozitare, transport, comercializare şi utilizare a stupefiantelor şi substanţelor psihotrope, ca si multe alte aspecte

legate de droguri presupune în mod firesc existenţa unor norme juridice ca o reacţie normală de apărare a societăţii care se simte direct ameninţată, norme juridice care la nivel internaţional şi intern constituie arma cea mai eficace de contracarare a acestui fenomen.

Îngrijorarea specialiştilor în materie, dar şi a opiniei publice, în general, este alimentată, în primul rând, de mondializarea crescândă a acestei probleme şi de ştergerea, tot mai rapidă, a distincţiei dintre ţările producătoare, consumatoare şi de tranzit. Pe de altă parte, traficul ilicit de stupefiante şi substanţe psihotrope pune la dispoziţia organizatorilor capitaluri enorme, iar cartelurile drogurilor şi retelele traficanţilor ilegali sunt organizate şi structurate de o asemenea manieră încât ele pot acţiona simultan, în interiorul economiilor naţionale ca şi pe plan mondial, cu acelaşi succes, în pofida măsurilor de contracarare luate de organismele internaţionale specializate şi de către guverne. În Declaraţia cu privire la principiile directoare de reducere a cererii în privinţa drogurilor, adoptată de Adunarea Generală a ONU la 10.06.1998 [3], se menţionează că abuzul de droguri şi traficul lor ilicit au consecinţe devastatoare pentru toate ţările, implicând: impactul funest asupra sănătăţii oamenilor; creşterea infracţionalităţii, a violenţei şi a corupţiei; epuizarea resurselor umane, naturale şi financiare care puteau fi folosite pentru progresul social-economic; pierderea de vieţi omeneşti, dezagregarea familiilor şi comunităţilor; slăbirea structurii politice, culturale, sociale şi economice. Aşadar, se poate afirma că drogurile distrug viaţa oamenilor, dereglează coeziunea în comunitate, subminează dezvoltarea omului şi generează delincvenţa, afectând toate sectoarele societăţii.

***Referinţe:***

1. HADÎRCĂ, I. *Problemele răspunderii penale pentru infracţiunile săvârşite în sfera circulaţiei, substanţelor narcotice, psihotrope, a analoagelor şi precursorilor acestora:* Teză de doctor în drept. Chişinău, 2007. 3 p.
2. BOROI A., NOREL N., RADU V. *Infracţiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului şi consumului ilicit de droguri*. Bucureşti: Rosetti, 18 p.
3. *Convenţia din 1988 contra traficului ilicit de stupefiante şi substanţe psihotrope* [Accesat la 01.09.2021] Disponibil: http://www.anagov.ro/upl/ro/precursori/pdf/600-conventia-din-1988.pdf